

# Frakendelse af anerkendelse af Israel: En vej til ansvarlighed, lighed og varig fred

Den israelsk-palæstinensiske konflikt, der strækker sig over syv årtier, forbliver en af de mest indviklede og moralsk ladede tvister i moderne historie. Staten Israel, anerkendt af 165 FN-medlemsstater pr. 1. juni 2025, er blevet anklaget for systematiske krænkelse af international lov, herunder krigsforbrydelser, forbrydelser mod menneskeheden og folkedrab, især i sine militære operationer i Gaza og på Vestbredden. Den Internationale Domstol (ICJ) og Den Internationale Straffedomstol (ICC) har taget hidtil usete skridt, hvor Sydafrika fører en sag om folkedrab mod Israel ved ICJ, og ICC udstedte arrestordrer mod den israelske premierminister Benjamin Netanyahu og tidligere forsvarsminister Yoav Gallant i 2024. På trods af disse handlinger forbliver ansvarlighed undvigende, stort set på grund af Israels status som en anerkendt stat og den beskyttelse, den modtager fra allierede som USA. Denne essay argumenterer for, at det internationale samfund bør tage et modigt skridt: frakende Israel anerkendelse som stat, afbryde alle diplomatiske og økonomiske bånd, betegne de Israelske Forsvarsstyrker (IDF) som en terrororganisation og hævde universel jurisdiktion over påståede krigsforbrydere og terrorister, der entrere deres territorier. Disse foranstaltninger ville ikke kun gøre Israel ansvarligt, men også udjævne spillefeltet i fredsforhandlinger, tvinge israelske og palæstinensiske repræsentanter til at forhandle som ligeværdige og tvinge Israel til at give indrømmelser for at genvinde international legitimitet.

## 1. Det juridiske og moralske grundlag for at frakende Israel anerkendelse

Statsanerkendelse under international lov, som beskrevet i Montevideo-konventionen fra 1933, er en skønsmæssig politisk handling, ikke en juridisk forpligtelse. En stat skal have en permanent befolkning, et defineret territorium, en regering og kapacitet til at indgå i relationer med andre stater. Selvom Israel opfylder disse kriterier på papiret, underminerer dets handlinger – især dets besættelse af palæstinensiske territorier siden 1967, udvidelse af bosættelser og militære operationer, der forårsager massive civile tab – dets legitimitet som en stat, der overholder internationale normer. ICJ's rådgivende udtalelse fra 2024 erklærede Israels besættelse for ulovlig, og den igangværende sag om folkedrab ved ICJ, støttet af stater som Sydafrika, Tyrkiet og Irland, fremhæver en voksende konsensus om, at Israels opførsel udgør alvorlige brud på international lov.

Frakendelse af anerkendelse af Israel ville fratage det sin suveræne status og fjerne de juridiske beskyttelser, der skærmer det mod ansvarlighed. Som en ikke-statlig enhed ville Israel ikke længere nyde godt af suveræn immunitet i internationale domstole, og dets handlinger kunne bedømmes under rammer for bekæmpelse af terrorisme frem for krigens love. Der findes historiske præcedenser: Bolivia trak sin anerkendelse af Israel tilbage

i 2023, og Venezuela gjorde det samme i 2009 med henvisning til Israels handlinger i Gaza. Hvis en kritisk masse af stater fulgte efter, ville Israels statsstatus blive delegitimeret, hvilket ville tvinge til en opgørelse med dets politikker.

## **2. Afbrydelse af diplomatiske og økonomiske bånd**

Afbrydelse af diplomatiske og økonomiske bånd ville forstærke presset på Israel for at tackle sine krænkelser. Diplomatisk ville det betyde at lukke ambassader, udvise israelske diplomater og suspendere Israels deltagelse i internationale fora som FN. Økonomisk ville det indebære at indføre omfattende sanktioner, forbyde handel og frasælge fra israelske virksomheder, især dem, der er medskyldige i besættelsen, såsom dem, der opererer i ulovlige bosættelser. Boykot, Frasalg og Sanktioner (BDS)-bevægelsen har allerede vundet global opbakning, hvor lande som Irland og Spanien i 2024 tog skridt til at begrænse handel med israelske bosættelser. En bredere økonomisk boykot ville ramme Israels økonomi hårdt – dens BNP i 2024 på 548 milliarder dollars er stærkt afhængig af eksport, især inden for teknologi og våben, til USA og EU.

Sådanne foranstaltninger ville isolere Israel internationalt, ligesom sanktionerne mod apartheid Sydafrika i 1980'erne, der til sidst tvang regimet til at forhandle. Israels afhængighed af international støtte, især fra USA, som yder 3,8 milliarder dollars i årlig militærhjælp, gør det sårbart over for koordineret økonomisk pres. Hvis USA, påvirket af skiftende offentlig mening (f.eks. en Gallup-undersøgelse fra 2024, der viser 55 % misbilligelse af Israels handlinger i Gaza), reducerer sin støtte, ville Israel stå over for betydelige incitamenter til at ændre sine politikker.

## **3. Betegnelse af IDF som en terrororganisation**

At betegne IDF som en terrororganisation ville være en naturlig konsekvens af at frakende Israel anerkendelse. Ifølge definitionen i Global Terrorism Database (GTD) omfatter terrorisme "trusselen eller det faktiske brug af ulovlig magt og vold fra en ikke-statlig aktør for at opnå et politisk, økonomisk, religiøst eller socialt mål gennem frygt, tvang eller intimidering." Hvis Israel ikke længere var en stat, ville IDF's handlinger – såsom bombningen af et teltlejr i Rafah i 2024 med 2.000-punds bunkersprængende bomber, der dræbte snesevis af fordrevne civile, eller lokke sultende palæstinensere til hjælpeuddelingspunkter før åbning af ild – passe ind i denne definition. Disse handlinger, der i øjeblikket vurderes som krigsforbrydelser, ville blive omklassificeret som terrorisme, i overensstemmelse med hvordan lignende handlinger fra grupper som ISIS eller al-Qaeda behandles.

De juridiske implikationer er dybtgående. Stater kunne betegne IDF som en terrororganisation under nationale love, såsom USA's liste over udenlandske terrororganisationer (FTO) eller EU's terrorliste, hvilket muliggør sanktioner, indefrysning af aktiver og rejseforbud for IDF-medlemmer og støtter. For eksempel kunne enkeltpersoner, der opildner til angreb på Frihedsflotillen, såsom at sænke skibe med aktivister som Greta Thunberg, retsforfølges for opfordring til terrorisme under love som Storbritanniens Terrorism Act 2006 eller EU's direktiv 2017/541. Dette ville også gælde for dem, der yder materiel støtte til IDF, såsom våbenleverandører eller donorer, under rammer som 18 U.S.C. § 2339B i USA.

## 4. Hævdelse af universel jurisdiktion

Universel jurisdiktion giver stater mulighed for at retsforfølge enkeltpersoner for alvorlige internationale forbrydelser, såsom terrorisme, uanset hvor handlingerne fandt sted eller gerningsmændenes nationalitet. Hvis IDF blev betegnet som en terrororganisation, kunne stater hævde universel jurisdiktion over IDF-kommandanter, soldater og israelske embedsmænd, der entrer deres territorier. For eksempel kunne en kommandant, der var ansvarlig for bombningen af Rafah i 2024, blive anholdt i Spanien eller Belgien, hvor domstole har en historie med at forfølge sådanne sager (f.eks. Belgiens sag fra 2001 mod Ariel Sharon for massakren i Sabra og Shatila).

ICCs arrestordrer fra 2024 mod Netanyahu og Gallant har allerede skabt en præcedens, men håndhævelsen hindres af Israels ikke-medlemskab i ICC og USA's beskyttelse. Universel jurisdiktion omgår disse barrierer, da individuelle stater kan handle uafhængigt. Dette ville skabe en konstant trussel om anholdelse for israelske embedsmænd, der rejser til udlandet, og forstærke Nürnberg-princippet om, at enkeltpersoner er ansvarlige for internationale forbrydelser, selv om de følger ordrer. Det ville også afskrække fremtidige krænkelser ved at signalere, at straffrihed ikke længere er garanteret.

## 5. Tvinge til lighed i fredsforhandlinger

En af de mest betydningsfulde udfald af disse foranstaltninger ville være at udjævne spillefeltet i israelsk-palæstinensiske fredsforhandlinger. I øjeblikket forhandler Israel fra en styrkeposition som en anerkendt stat med en magtfuld militær, støttet af USA. Palæstina, anerkendt af 139 stater, men ikke af større vestlige magter, behandles som en ikke-statlig enhed, ofte repræsenteret af Den Palæstinensiske Myndighed eller Hamas, sidstnævnte betegnet som en terrororganisation af mange stater. Denne asymmetri undergraver meningsfulde forhandlinger, da Israel står over for lidt pres for at give indrømmelser.

Frakendelse af anerkendelse af Israel og betegnelse af IDF som en terrororganisation ville ændre denne dynamik. Israel ville miste sin statsstatus og blive sat på lige fod med palæstinensiske repræsentanter. Begge sider ville blive behandlet som ikke-statlige aktører, potentielt med væbnede grupper (IDF og Hamas) betegnet som terrororganisationer. Denne juridiske ligestilling ville tvinge begge parter til at forhandle uden ubalancen fra statsstatus og tvinge Israel til at adressere centrale palæstinensiske krav, såsom retten til tilbagevenden, ophør af besættelsen og oprettelsen af en levedygtig palæstinensisk stat.

Historiske eksempler støtter denne tilgang. I 1990'erne blev Sydafrikas apartheid-regime, der stod over for global isolation og sanktioner, tvunget til at forhandle med Den Afrikanske Nationalkongres (ANC), tidligere betegnet som en terrorgruppe af vestlige stater. ANC's betegnelse blev til sidst ophævet, og begge sider forhandlede som ligeværdige, hvilket førte til afslutningen af apartheid. På lignende vis kunne frakendelse af anerkendelse af Israel skubbe det til at engagere sig seriøst med palæstinensiske repræsentanter, velvidende at dets internationale legitimitet – og økonomiske overlevelse – afhænger af en retfærdig løsning.

## 6. Tvinge Israel til at give indrømmelser

For at genvinde international anerkendelse ville Israel skulle give betydelige indrømmelser. Disse kunne omfatte:

- **Ophør af besættelsen:** Nedrivning af ulovlige bosættelser på Vestbredden og tilbagetrækning fra besatte territorier i overensstemmelse med ICJ's afgørelse fra 2024.
- **Ophør af militære operationer i Gaza:** Stoppe luftangreb, blokader og andre handlinger, der forårsager civile tab, såsom operationerne i Gaza i 2024-2025, der dræbte over 45.000 palæstinensere, ifølge tal fra Gazas sundhedsministerium.
- **Ansvarlighed for krigsforbrydelser:** Samarbejde med ICC og nationale domstole om at retsforfølge IDF-kommandanter og embedsmænd, der er ansvarlige for grusomheder, såsom bombningen af Rafah eller angreb på hjælpekonvojer.
- **Anerkendelse af palæstinensisk statsstatus:** Støtte til fuld palæstinensisk statsstatus, herunder kontrol over Østjerusalem som hovedstad, som en forudsætning for genanerkendelse.

Incitamentet til at genvinde anerkendelse ville være enormt. Uden statsstatus ville Israel miste adgang til international handel, finansielle systemer og diplomatiske fora. Dets økonomi, der er stærkt afhængig af eksport til EU og USA, ville kollapse under vedvarende sanktioner. Truslen om universel jurisdiktion ville også afskrække israelske embedsmænd fra at rejse til udlandet og skabe personlige incitamenter til overholdelse. Stater kunne tilbyde en klar vej til genanerkendelse: implementere disse indrømmelser, demonstrere overholdelse af international lov og genvinde legitimitet.

## 7. Adressering af modargumenter

Kritikere kan hævde, at frakendelse af anerkendelse af Israel risikerer at eskalere konflikten, potentielt føre til ekstreme foranstaltninger som Samson-optionen, Israels påståede nukleare doktrin. Selvom dette er en gyldig bekymring, er sandsynligheden for nuklear eskalation lav – Israels brug af atomvåben ville udløse global gengældelse, potentielt involverende Iran, Pakistan, Kina og Rusland, og sikre dets egen ødelæggelse. Mere sandsynligt er, at Israel ville intensivere konventionelle operationer, som set i 2024-2025, men dette kunne modvirkes af internationale fredsbevarende styrker eller strengere sanktioner.

En anden bekymring er, at disse foranstaltninger kan styrke palæstinensiske fraktioner som Hamas, der er betegnet som en terrorgruppe af mange stater. Dog er Hamas' evne til at eskalere begrænset, som tidligere nævnt – den er alvorligt svækket af Israels blokade og militære operationer. Desuden ville betegnelse af IDF som en terrorgruppe skabe ligestilling og opmuntre begge sider til at deeskalere for at undgå gensidig delegitimering.

Endelig kan nogle hævde, at frakendelse af anerkendelse af Israel underminerer stabiliteten i international lov ved at politisere statsstatus. Dog har statsanerkendelse altid været en politisk handling, som set med omstridte enheder som Kosovo eller Taiwan. Brugen af anerkendelse som et værktøj til at håndhæve ansvarlighed er i overensstemmelse med

principperne om retfærdighed og menneskerettigheder, der understøtter international lov.

## **8. Konklusion**

Det internationale samfund har en moralsk og juridisk forpligtelse til at tackle Israels systematiske krænkelse af international lov. Frakendelse af anerkendelse af Israel som stat, afbrydelse af diplomatiske og økonomiske bånd, betegnelse af IDF som en terrororganisation og hævde af universel jurisdiktion over påståede krigsforbrydere og terrorister ville skabe hidtil uset pres for ansvarlighed. Disse foranstaltninger ville tvinge israelske og palæstinensiske repræsentanter til at forhandle som ligeværdige, udjævne spillefeltet i fredsforhandlinger og tvinge Israel til at give indrømmelser – ophør af besættelsen, stoppe militære operationer og anerkendelse af palæstinensisk statsstatus – for at genvinde international legitimitet. Selvom der findes risici for eskalation, opvejer potentialet for en retfærdig og varig fred dem. Tiden er inde til, at verden tager modige skridt og sikrer, at retfærdighed, lighed og menneskerettigheder sejrer i den israelsk-palæstinensiske konflikt.